

staaende, og det er netop dette, man gør for Statsskatternes Vedkommende; man bibeholder de nuværende direkte Statsskatter, og ved Siden deraf paalægger man en Formue- og Indkomstskat af ret betydeligt Omfang. Men dernæst er det en væsentlig Indvending, at hele det store Apparat, som sættes i Gang med Omlægning og Overførelse fra Kommunen til Staten og fra Staten til Kommunen, i højeste Grad er et Omsvøbsdepartement og det af en saadan Beskaffenhed, at det nødvendig maa bidrage til at tilsløre og skjule, hvad der virkelig gaar for sig, og fremkalde Forestillinger og Illusioner hos Skatteyderne, som efter min Formening ved Lovens Gennemførelse ganske sikkert vilde afføde ikke saa faa og ikke saa smaa Skuffelser. Men navnlig tror jeg, det skyldes dette indviklede og komplicerede Maskineri, at det ikke er kommet klart frem, og ganske sikkert heller ikke for dem, der fra først af have lagt Planen; og jeg er overbevist om heller ikke for dem, der nu have arbejdet videre paa dette Grundlag, at der ad denne Vej i Virkeligheden ikke naas til en ligelig Behandling af Skatteborgerne og navnlig da altsaa ikke til en ligelig Behandling af Landkommuner og Bykommuner, saaledes som dette med Føje kunde fordres, og saaledes som det har været Tradition her for Lovgivningsmagten altid. Jeg erkender fuldt ud, at det er Landbrugets vanskelige Stilling, som har bragt Spørgsmaalet om en Skattereform saa stærkt frem, og jeg erkender fuldt ud, at der maa tages særligt Sigte paa at lette det overbebyrdede Hartkorn, men jeg tror ogsaa, at dette kan ske, uden at man derfor behøver at gaa til en Overbebyrdelse af Bykommunerne eller i hvert Fald til en Tilside sættelse af deres Krav paa at behandles paa lignende Maade. Jeg maa maaske lidt nærmere paavise, at dette ikke efter min Mening er sket, som det burde ske.

Jeg skal endnu dog først bemærke, at jeg ikke ret ser, hvad Betydning hele denne Omlægning af Skatterne har; denne Operation med de mange Millioner, som man lader rulle for Skatteydernes Øjne, forekommer mig at have ikke saa lidt til fælles med et blændende Fyrværkeri, men naar man ser nærmere til, saa vil man se, at man

ganske vist opererer med store Tal, men at Resultaterne ingenlunde ere saa store, som det ved første Øjekast kan synes.

Som alt berørt, beholder Statskassen jo hele sin nuværende Skatteindtægt — det fremgaar jo klart af Overførelseslovens § 2 — blot med Undtagelse af Københavns og Købstædernes Ligningsskat, 215,000 Kr., og Landskatten af Købstædernes Hartkorn, ca. 30,000 Kr., i alt ca. 245,000 Kr. I øvrigt vedblive disse direkte Statsskatter at være Statsskatter, og deres Beløb indgaa i Statskassen. Nu er det, man vil sige: Ja, men derfra overføres de til Kommunerne. Herimod maa jeg gøre en bestemt Indvending. Statskassen er en Helhed og en Enhed, og man kan ikke, naar man tager et Beløb af Statskassen, sige: Det tage vi af den eller den bestemte Indtægt! Det Skuffesystem kendte man i tidligere Tider, men det er vi for længst come bort fra. Naar man nu tager et Beløb af Statskassen, tager man det ikke fra denne eller hin Indtægt, selv om man nok saa meget peger paa den. Det, at man nævner disse Skatter, har da kun den Betydning, at de fungerer som en Maalestok for Omlægningen. Man vil have det Tilskud, man giver Kommunerne, fordelt i samme Forhold, som de svare de direkte Statsskatter. Saa er det ganske vist efter min Mening et meget stort Spørgsmaal, om dette just er det rette, og om man derved naar det rigtige Princip for en Fordeling. Jeg skal her blot indskyde den Bemærkning, at naar Opgaven særlig er den at lette Trykket for det stærkt beskattede og stærkt overbebyrdede Hartkorn, vil man næppe naa dette Resultat ved at følge et Fordelingsprincip, der gaar ud paa, at alle Kommuner faa lige meget pr. Td. Hartkorn. Men, som sagt, Betydningen af, at disse Skatter overføres til Kommunerne eller siges at overføres til Kommunerne, er udelukkende den, at man derigennem har skabt en Maalestok for Fordelingen, et Fordelingsprincip; og det, som da særlig har sin Betydning, om man peger paa den ene eller den anden Statsindtægt i saa Henseende og gør den til Maalestok, er da navnlig dette, om man vil overlade Kommunerne et fast, bestemt Tilskud, eller man vil overlade dem et stadig vokende Tilskud. Det